

The background is a dark blue gradient with a subtle pattern of small white dots. On the left side, there are several overlapping circular elements. One prominent circle has a scale around its perimeter with numbers ranging from 140 to 260 in increments of 10. Other circles are partially visible, some with dashed lines and arrows, suggesting a technical or scientific theme.

ISKB49 - DIGITÁLNÍ KURÁTORSTVÍ OSVĚTA A KOMUNIKACE

MICHAL KONEČNÝ

KABINET INFORMAČNÍCH STUDIÍ A KNIHOVNICTVÍ

10. DUBNA 2019

CO NÁS ČEKÁ?

1. Úvod (pro ty, co tu nebyli).
2. Opakování (pro ty, co tu byli).
3. Povíme si, proč je komunikace důležitá v práci digitálního kurátora
4. Zjistíme, kdo jsou stakeholderi a jak je poznat
5. Zopakujeme si zásady pro úspěšné prezentování
6. Představíme si důležité komunitní aktivity

DIGITÁLNÍ KURÁTORSTVÍ

V širším pojetí se jedná o údržbu, zhodnocování a důvěryhodnost digitálních informací pro současné a budoucí použití.

David Giaretta

DLOUHODOBÉ UCHOVÁVÁNÍ

- *Digital preservation, long term preservation...*
- Pořizování, uchovávání a zpřístupnění dat takovým způsobem, aby byla zajištěna jejich použitelnost, dostupnost a autenticita

OPEN ARCHIVAL INFORMATION SYSTEM

- Otevřený Archivační Informační Systém
- Terminologický a konceptuální rámec pro:
  - popis a porovnávání architektury,
  - volbu strategií LTP,
  - porovnání datových modelů digitálních archivů,
  - odhadování změny v průběhu času.

URČENÁ SKUPINA

Stanovená skupina možných koncových uživatelů, kteří by měli být schopni porozumět konkrétní množině informací

VÝZNAMNÉ VLASTNOSTI DIGITÁLNÍCH OBJEKTŮ

Vlastnosti digitálních objektů, které musí být zachovány v průběhu času, aby byla trvale zajištěna jejich přístupnost, použitelnost a účel.

Andrew Wilson

Je potřeba, aby u obrázku byla převedena i barva? Je nutné u textu převést do nového formátů i rozdělení na odstavce nebo verše? Neztratí se smysl díla, když tyto vlastnosti nebudou převedeny?

STRATEGIE, PŘÍSTUPY A METODY

- Formátová migrace
- Normalizace a spoléhání na standardy
- Fyzická migrace nebo obnovování nosičů
- Emulace
- Digitální archeologie
- Uchování technologií – „muzeum“ hardware
- Přenos na analogový nosič
- Zapouzdření

STANDARDSY, CERTIFIKACE A NÁSTROJE

- **Standardsy** definují závazné nebo doporučené parametry pro
  - Návrh digitálního archivu
  - Technickou realizaci
  - Správu a provoz
  - Kontrolu
- **Nástroje** umožňují vše výše uvedené realizovat
- **Certifikace** slouží jako důkaz, že to děláme správně

PROČ JE KOMUNIKACE DŮLEŽITÁ?

- Zprostředkování, porozumění a přijetí obecných standardů
- Kurátoři ovlivňují podobu dat ještě před jejich vznikem
- Komunikace je podmínkou interoperability
- Návrh digitálního archivu je nutné vysvětlit a obhájit směrem dovnitř i ven
- Participace v komunitních aktivitách: sdílení problémů i úspěchů

CO POTŘEBUJÍ STAKEHOLDERI VĚDĚT?

- Jak jejich rozhodnutí ovlivňuje akceschopnost archivu
- Jaké výhody plynou z aktivně spravovaných, přístupných a kvalitních digitálních materiálů
- Jaké jsou pro to nezbytné investice (peněz i dalších zdrojů)

ALE KDO VLASTNĚ JSOU STAKEHOLDERŮ?

Analýza stakeholderů

1. Čeho chceme dosáhnout? Jaké jsou aktivity a cíle archivu?
2. Jaké skupiny a jednotlivci ovlivňují nebo iniciují tyto aktivity?
3. Rozdělte stakeholdery do skupin podle rolí a odpovědností
4. Vytvořte si pracovní vztah s těmito skupinami
5. Ujasněte si, jaké informace budete s kterou skupinou sdílet
6. Naplánujte si, jakým způsobem jednotlivé skupiny oslovíte

JAK KOMUNIKOVAT SE STAKEHOLDERY

- V některých případech můžete být zaskočeni mírou neznalosti
- Buďte připraveni vysvětlovat složité věci jednoduše
- Hledejte a používejte příklady z praxe
- A nebo zkuste osvětová videa!
  - [Team Digital Preservation and Nuclear Disaster](#)
  - [Team Digital Preservation and the Aeroplane Disaster](#)
  - [Team Digital Preservation and the Arctic Mountain Adventure](#)
  - [Team Digital Preservation and the Deadly Cryptic Conundrum](#)

JAK NA SPRÁVNOU PREZENTACI

- Přizpůsobte obsah i formu auditoriu
- Ujasněte si co, komu a proč chcete sdělit
- Nespoléhejte na techniku
- Vyzkoušejte si prezentaci nanečisto

LAICKÉ SHRNUTÍ

- Stručné shrnutí výzkumného projektu nebo návrhu pro laické auditorium
- Hlavní zásady se dají přenést i na kurátorské výstupy:
  - Hlídejte si pravopis a gramatiku
  - Strukturujte dokument a používejte krátké věty
  - Vyvarujte se klišé a frází
  - Používejte aktivní tvary („Já“, „Vy“, „My“)
  - Dávejte přednost pozitivním výrokům před negacemi
  - Nezavalte čtenáře zbytečnými pojmy a informacemi
  - Držte se tématu, používejte konkrétní příklady

KOMUNITNÍ SPOLUPRÁCE

- Nejste v tom sami!
- Výsledky i problémy je důležité sdílet
- Odborná fóra
  - [Digital preservation questions and answers](#)
  - [Digital Curation Google Group](#)
  - [Digital Preservation CZ Google Group](#)
- Konference
  - [DPC - Digital Preservation Events](#)
  - [OPF - Events](#)

DOPORUČENÉ ZDROJE

- [Advocacy of digital preservation](#)
Shrnutí od Digital Preservation Coalition
- [How to write a lay summary](#)
Inspirace pro psaní shrnujících reportů
- [Jak připravit prezentaci a jak prezentovat](#)
2 x 10 tipů pro lepší prezentace
- *Community resources*
Souhrn komunitních aktivit na webu Open Preservation Foundation

DĚKUJI ZA VAŠI POZORNOST

... a rád zodpovím vaše dotazy

Michal Konečný

jsem@digitalnikurator.cz

POUŽITÉ ZDROJE

- Advocacy - Digital Preservation Handbook, 2019. *Digital Preservation Coalition* [online]. University Gardens, University of Glasgow [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.dpconline.org/handbook/institutional-strategies/advocacy>
- How to write a lay summary, 2012. *DCC - because good research needs a good data* [online]. Edinburgh: Digital Curation Centre [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <http://www.dcc.ac.uk/resources/how-guides/write-lay-summary>
- KIM, Jeonghyun, Edward WARGA a William MOEN, 2013. Competencies Required for Digital Curation: An Analysis of Job Advertisements. *International Journal of Digital Curation*. 8(1), 66-83. DOI: 10.2218/ijdc.v8i1.242. ISSN 1746-8256. Dostupné také z: <http://www.ijdc.net/index.php/ijdc/article/view/242>
- Komunita, *LTP Portál.cz* [online]. Brno: Masarykova univerzita [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <http://ltp-portal.mzk.cz/ptejte-se>